

Raaseporin kaupunki, Hangon kaupunki ja Inkoon kunta toimittavat tämän lausunnon HUS-yhtymän hallitukselle sekä Länsi-Uudenmaan aluehallitukselle Raaseporin ja Lohjan sairaaloiden toiminnasta parhaillaan käytävien keskustelujen johdosta.

Raaseporin sairaalan osalta korostamme seuraavaa:

- Alueen kannalta on erittäin tärkeää, että Raaseporin sairaalalle kehitetään kestävä profiili, jossa koko hoitoketju huomioidaan. Raaseporin sairaalan ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys mahdollistaa sen, että osa päivystystoiminnasta on lähellä kuntalaisia. Se vahvistaa sekä asukkaiden turvallisuuden tunnetta että elinvoimaa, mikä puolestaan vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja toimii osana alueen ennaltaehkäiseviä toimia.
- Hoidon saavutettavuus tulee taata asuinkunnasta riippumatta. Lähin HUS-sairaala, jossa on ympärivuorokautinen yhteispäivystys, on Lohjalla. Hangosta on noin 80 kilometriä Lohjan sairaalaan. Raaseporista on enimmillään noin 90 kilometriä ja lyhyimmillään noin 15 kilometriä. Inkoon keskustasta on 26 kilometriä Lohjan sairaalaan. Jos Lohjan sairaalan toiminta lopetettaisiin, etäisyydet olisivat vieläkin pidemmät. Lohjan sairaalasta Jorvin sairaalaan on matkaa noin 45 kilometriä.
- Kielelliset oikeudet on taattava. Alueemme on kaksikielinen, ja Raaseporin sairaalalla on erittäin tärkeä rooli hoidon tarjoamisessa molemmilla kansalliskielillä, ruotsiksi ja suomeksi. Viittaamme tässä myös Orpon hallituksen hallitusohjelmaan ja kirjoituksiin siitä, että Raaseporin ja Porvoon sairaaloiden yhteyteen perustetaan verkostomaisia osaamiskeskuksia, jotka keskittyvät tukemaan ja kehittämään kielellisten oikeuksien toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Huomioitavaa on myös, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on erityistehtävä tukea sosiaali- ja terveyspalveluiden ruotsinkielisten palveluiden kehittämistä koko maassa.
- Alueen ikärakenne, matkailu ja kesän aikana lisääntyvä vapaa-ajan asuminen sekä Uudenmaan prikaati ja alueen teollisuus ovat huomioon otettavia tekijöitä, jotka korostavat Raaseporin sairaalan ympärivuorokautisen päivystyksen tärkeyttä.
- Perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys on myös erittäin tärkeä viranomaisille. Poliisi joutuu usein käymään päivystyksessä asiakkaidensa kanssa. Päivystyksen aukioloaikojen muuttuminen vaikuttaisi selvästi poliisin työhön, eivätkä poliisin resurssit riittäisi, koska matka Lohjan sairaalaan on suoraan poissa poliisin mahdollisuuksista reagoida alueen muihin tehtäviin.
- Raaseporin sairaalan profiilia kehitettäessä tulee huomioida myös mielenterveyshuolto ja psykiatrinen hoito. Alueella toimii jo nykyisin psykiatrisen avohoidon HUS-osasto, Raaseporin mielenterveyskeskus sekä hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdehuolto.

- Hyvin toimivan, laadukkaan osaamiskeskuksen edellytyksenä on, että keskuksessa on riittävästi osaamista, mikä puhuu näin ollen myös elektiivisten poliklinikkojen ja asianmukaisen diagnostiikan puolesta. Osaamiskeskuksessa on oltava riittävästi toimintaa substanssiosaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.
- Taudinmäärittystä varten kiinteistössä on oltava CT-laite. Myös tukipalveluiden, kuten röntgen- ja laboratoriopalveluiden, on oltava käytettävissä nykyisen mallin mukaisesti. Ultraäänitutkimuksia tarvitaan niin ikään. Parhaimmillaan Raaseporin sairaala voisi nykyaikaisilla laitteillaan keventää muiden paikkakuntien HUS-toimipisteiden kuormitusta.
- Ensihoitoon tarvitaan riittävästi resursseja.
- Päätöksenteossa on huomioitava myös alueen erityispiirre eli laajuus. Sekä joukkoliikenteen että taksin saatavuus on rajallinen. Tällä hetkellä on aika ajoin todella vaikea saada taksia päästäkseen paikasta toiseen.
- Raaseporin kaupunki osallistuu suoraan ammattikorkeakoulu Noviasa järjestettävän koulutuksen rahoittamiseen helpottaakseen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUSin sairaanhoitajapulaa ja erityisesti pulaa ruotsinkielisistä sairaanhoitajista. Viidenkymmenen sairaanhoitajaopiskelijan koulutus alkoi viime vuonna, mutta kiinnostus oli sitäkin suurempi. On tärkeää huolehtia henkilöstöstä ja ymmärtää, ettei voida laskea sen varaan, että henkilöstö muuttaa työn perässä toiselle paikkakunnalle vaan löytää muita työllistymisvaihtoehtoja. Raaseporissa koulutetaan sairaanhoitajien lisäksi myös muita tärkeitä työntekijöitä. Haluamme korostaa erityisesti Axxellin lähihoitajakoulutusta.
- Päivystys, samoin kuin HUSin sairaalassa järjestämä polikliininen toiminta ovat alueella erittäin tärkeitä sekä tasapuolisen hoidon että kielellisten oikeuksien turvaamiseksi. Tämän vuoksi me Raaseporin kaupunki, Hangon kaupunki ja Inkoon kunta katsomme olevan ensiarvoisen tärkeää, että Raaseporissa on myös vastaisuudessa perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys sekä että muut toiminnot saavat jatkaa nykyisessä laajuudessaan eikä niitä saa lopettaa vaan kehittää.
- Vetoamme HUS-yhtymän hallitukseen, että se antaa sairaalan sopeutua uuteen tilanteeseen toiminnan siirtyessä hyvinvointialueen toimintaan, eikä kohdistu sairaalaan lisää muutoksia lähivuosina, esimerkiksi supista polikliinistä tai muuta toimenpidetoimintaa. Nyt on tärkeä toimia henkilöstön viihtyvyyden ja Raaseporin sairaalan houkuttelevuuden puolesta.

Lohjan sairaalan osalta korostamme seuraavaa:

- Talousarviokehityksen ja HUSin palveluverkon valmistelu aiheuttavat suurta huolta alueella. Ymmärrämme, että taloutta on tasapainotettava, mutta samalla on varmistettava kaikkien potilasturvallisuus ja yhtäläinen mahdollisuus saada hoitoa.

Nämä tekijät korostavat Lohjan yhteispäivystyksen ja synnytysosaston tärkeyttä. Lohjan sairaalassa on myös vastedes oltava mahdollisuus leikkauksiin sairaalan päivystysaikoina.

- Kuten edellä todetaan, etäisyys Lohjan sairaalaan on jo nyt pitkä monissa tapauksissa. Jos toimintaa leikataan ja jos asukkaiden on hakeuduttava toiseen sairaalaan, etäisyys pitenee entisestään. Ottaen huomioon sen, mitä edellä on kirjoitettu mm. Uudenmaan prikaatista, teollisuudesta ja esimerkiksi seudun satamatoiminnasta, korostamme myös sitä, että Lohjan sairaalan ympärivuorokautisessa leikkaustoiminnassa on kyse valmiudesta.
- Alueella ollaan erittäin huolestuneita siitä, aiotaanko Lohjan sairaalan synnytysosasto sulkea. Synnyttäjän ja uuden perheen tulee kokea jokainen synnytys turvallisesti. Tähän sisältyy muun muassa se, että synnyttäjän ei tarvitse pelätä joutuvansa synnyttämään matkalla synnytyslaitokseen tai ambulanssissa, koska etäisyys lähimpään synnytyslaitokseen on pitkä. Lisäksi ollaan huolissaan siitä, riittääkö muualla kapasiteetti synnyttäjien vastaanottamiseen Lohjan sairaalasta.
- Se, miten synnytyshoito toimii ja miten synnyttäjiä ja perheitä kohdellaan ennen synnytystä, synnytyksen aikana ja sen jälkeen, on erittäin tärkeää jokaisen synnyttäjän hyvinvoinnille, ja se vaikuttaa myös perheen haluun hankkia lisää lapsia. Nyt tarvitaan päätöksiä, jotka vahvistavat halua perustaa perhe ja hankkia useampia lapsia. Lohjan sairaala on ylläpitänyt ja kehittänyt edelleen vauvaystävällistä toimintatapaansa. Se, että Lohjan sairaala on saanut Baby Friendly Hospital -sertifikaatin, on erittäin merkittävää ja osoittaa hoitotyön laatua. Tällaista toimintaa on kehitettävä, ei lopetettava.
- Päätös siitä, että Lohjan sairaalassa ei ole synnytystoimintaa eikä leikkaustoimintaa 17.6.–8.9.2024, on alueella herättänyt voimakkaita tunteita ja monia kysymyksiä. Erityisesti pitkät välimatkat, synnyttäjien haavoittuva tilanne ja kielelliset näkökohdat huomioon ottaen vetoamme HUS-johtoon, jotta mahdollinen kesäsulku on mahdollisimman lyhyt.

Lopuksi haluamme korostaa päätösten seurausten laajojen ennakoarviointien merkitystä ennen mahdollisen päätöksen tekemistä sekä vuoropuhelun käymistä asukkaiden, kuntien, viranomaisten, hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän kanssa. Mielestämme on erittäin perusteltua järjestää vilpittömiä lausuntokierroksia, joihin osallistuvat alueen viranomaiset ja kunnat sekä muut toimijat.

Jos joku haluaa tutustua alueeseen tarkemmin syventääkseen tietoa yllä esitetystä, autamme mielellämme.

Raseborgs stad, Hangö stad och Ingå kommun inkommer med detta utlåtande till HUS-sammanslutningens styrelse samt Västra Nylands välfärdsområdesstyrelse med anledning av de aktuella diskussioner som förs gällande verksamheten vid Raseborgs sjukhus och Lojo sjukhus.

Gällande Raseborgs sjukhus understryker vi följande:

- För regionen är det av stor vikt att det utvecklas en hållbar profil vid Raseborgs sjukhus där hela vårdkedjan beaktas. Dygnet runt primärvårdsjour vid Raseborgs sjukhus möjliggör att en del av jourverksamheten finns nära kommuninvånarna. Den stärker såväl trygghetskänslan hos invånarna som regionens livskraft, de i sin tur förstärker välbefinnande hos invånarna och fungerar som en del av förebyggande åtgärder, i regionen.
- Tillgängligheten till vård ska garanteras oberoende boendeort. Det närmaste HUS sjukhus med samjour 24/7 finns i Lojo. Från Hangö är sträckan ca 80 kilometer till Lojo sjukhus. Från Raseborg är den längsta sträckan ca 90 km och den kortaste ca 15 km. Från Ingå centrum är det 26 kilometer till Lojo sjukhus. Skulle verksamhet läggas ned vid Lojo sjukhus, skulle avståndet bli ännu lägre. Från Lojo sjukhus till Jorvs sjukhus är det ca 45 km.
- De språkliga rättigheterna måste garanteras. Vår region är tvåspråkig och Raseborgs sjukhus har en mycket viktig uppgift i att tillhandahålla vård på bägge nationalspråken, svenska och finska. Vi hänvisar även till regeringen Orpos regeringsprogram och skrivningarna om att det i anslutning till sjukhusen i Borgå och Raseborg inrättas nätverksbaserade kompetenscenter som koncentrerar sig på att stödja och utveckla tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna inom social- och hälsovården. Att beakta är också att Västra Nylands välfärdsområde har ett specialuppdrag att stöda utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.
- Åldersstrukturen i regionen, turismen och ökat fritidsboende under sommaren samt Nylands brigad och industrin i området är faktorer som behöver beaktas och som understryker vikten av att det finns dygnet runt jour tillgängligt vid Raseborgs sjukhus.
- Dygnet runt primärvårdsjouren är även av stor betydelse för myndigheter. Polisen behöver frekvent besöka jouren med sina kunder. Om jourens öppettider skulle förändras skulle det klart påverka polisens arbete och deras resurser skulle inte vara tillräckliga, en sjukhusresa till Lojo är direkt bort från möjligheterna att reagera på andra uppdrag i regionen.
- När profilen för Raseborgs sjukhus utvecklas ska också mentalvården och den psykiatriska vården inkluderas. På området verkar redan idag HUS-avdelningen för psykiatrisk öppenvård, Raseborgs mentalvårdscenter, samt välfärdsområdets mental- och missbrukarvård.

- Ett välfungerande, högkvalitativt kompetenscentrum förutsätter att det vid centret finns tillräckligt med kompetens, således talar även det för elektiva polikliniker och adekvat diagnostik. Vid ett kompetenscenter måste det finnas tillräckligt med verksamhet för att upprätthålla och utveckla substanskunnandet.
- CT apparaturen för diagnostik behöver finnas i fastigheten. Stödtjänster som röntgen- och laborietjänster behöver vara tillgängliga enligt nuvarande modell. Likaså behövs ultraljudsundersökningar. I bästa fall kunde Raseborgs sjukhus med modern utrustning lätta på belastningen vid andra HUS-verksamhetspunkter på annan ort.
- För den prehospitla akutsjukvården krävs tillräckliga resurser.
- I beslutsfattandet behöver även regionens särdrag då det kommer till hur vidsträckt området är beaktas. Såväl kollektivtrafiken som tillgängligheten till taxin är begränsad. I dagsläget är det tidvis riktigt svårt att få en taxi för transport från punkt a till punkt b.
- För att underlätta för LUVN och HUS då det kommer till sjukskötarbristen och speciellt brist på svenskunniga sjukskötare bidrar Raseborgs stad med att direkt finansiera en utbildning på Novia. Utbildningen inleddes ifjol med 50 sjukskötarstuderande, intresset var ännu större. Det är viktigt att värna om personalen och att inse att man inte kan räkna med att personalen flyttar efter arbete till annan ort utan hittar andra sysselsättningsalternativ. Förutom sjukskötare utbildas även annan viktig arbetskraft i Raseborg, vi vill i synnerhet understryka närvårdarutbildningen vid Axxell.
- Jourverksamheten liksom den polikliniska verksamheten som ordnas av HUS vid sjukhuset är av oerhörd vikt i regionen, både för att trygga jämlik vård och de språkliga rättigheterna. Därför anser vi, Raseborgs stad, Hangö stad och Ingå kommun, att det är av största vikt att det även framöver finns en dygnet runt primärvårdsjour i Raseborg samt att den övriga verksamheten får fortsätta i nuvarande utsträckning och utvecklas, inte avvecklas.
- Vi vädjar till HUS-sammanslutningens styrelse att låta sjukhuset anpassa sig till den nya verkligheten då verksamhet övergår i välfärdsområdets regi, och inte rikta fler ändringar mot sjukhuset inom de närmaste åren, t.ex. att den polikliniska verksamheten eller ingreppsverksamheten inte inskränks. Nu är det viktigt att agera så att personal trivs på och attraheras till Raseborgs sjukhus.

Gällande Lojo sjukhus understryker vi följande:

- Beredningen av budgetramen och av HUS servicenät föranleder stor oro i regionen. Det finns en förståelse för att ekonomin behöver balanseras, men samtidigt måste allas patientsäkerhet och jämlika tillgång till vård säkerställas. De här faktorerna

understryker vikten av samjouren samt förlossningsavdelningen i Lojo, även framöver behöver det finnas möjlighet till operationsverksamhet under jourtid vid Lojo sjukhus.

- Som framkommer ovan är avståndet till Lojo sjukhus redan i många fall långt, om verksamhet skulle skäras ner och invånarna behöver ta sig till ett annat sjukhus blir avståndet ännu längre. Med beaktan av det som skrivits ovan om bland annat Nylands brigad, industriverksamhet och till exempel hamnverksamhet i regionen understryker vi även att det är en beredskapsfråga att det vid Lojo sjukhus finns operationsverksamhet dygnet runt.
- En fråga som väcker mycket stor oro i regionen är om förlossningsavdelningen vid Lojo sjukhus skulle stänga. Varje förlossning ska upplevas trygg av föderskan och den nya familjen. Till det hör bland annat att föderskan och familjen inte ska behöva oroas sig för att tvingas föda sitt barn längs vägen eller i en ambulans till följd av att avståndet till närmaste BB är långt. Därtill finns en oro om kapaciteten verkligen skulle vara tillräcklig på annat håll för att ta emot föderskor från Lojo sjukhus.
- Hur förlossningsvården fungerar och hur föderskor och familjer blir bemötta före, under och efter förlossningen har en stor betydelse för varje föderskas välmående och inverkar även på beslut om det önskade totala antalet barn i familjen. Nu behöver beslut som stärker viljan om att försöka bilda familj och bli flera vidtas. Lojo sjukhus har upprätthållit och vidareutvecklat sitt babyvänliga verksamhets sätt. Att Lojo sjukhus erhållit certifikatet Baby Friendly Hospital är mycket betydelsefullt och visar på vårdarbetets kvalitet. Sådan verksamhet ska få vidareutvecklas, inte avvecklas.
- Beslutet om att det vid Lojo sjukhus inte finns någon förlossningsverksamhet och operationsverksamhet nattetid under perioden 17.6–8.9.2024 har väckt starka känslor och många frågor i regionen. I synnerhet med beaktan av de långa avstånden, den utsatta situationen en föderska befinner sig i och de språkliga aspekterna vädjar vi till HUS-ledning att en eventuell sommarstängning ska vara möjligast kort.

Avslutningsvis vill vi understryka vikten av att det görs breda förhandsbedömningar av konsekvenser av beslut innan eventuella beslut fattas samt att det förs dialog mellan invånare, kommuner, myndigheter och välfärdsområdet samt HUS-sammanslutningen. Vi anser det mycket motiverat att det ordnas uppriktiga utlåtanderundor som inkluderar myndigheter och kommunerna i regionen samt eventuella andra aktörer.

Om någon vill bekanta sig närmare med regionen för att fördjupa sin förståelse för det vi ovan för fram bistår vi gärna.

Följande handlingar har undertecknats den 22 mars 2024

Gemensamt utlåtande_22.3.2024.pdf

(136389 byte)
SHA-512: b6df7692ecc86f8d1b9bb720c125bef656f41
c5daad6b9f44cf9a38d35d52a2654fc42ee1752dc2a92d
12d771b67230a229135851dbaf6e6108bacf0bb6fcae

Underskrifter

2024-03-22 14:45:53 (CET)

Petra Marianne Theman, Raseborgs stad / Raaseporin kaupunki

petra.theman@raseborg.fi
Undertecknat med e-legitimation (Finnish Trust Network)

2024-03-22 14:35:59 (CET)

Anita Westerholm, -

anita@anitawesterholm.fi
+358440557565
Undertecknat med SMS

2024-03-22 15:05:22 (CET)

Sture Söderholm, -

sture.soderholm@pp.inet.fi
+358405480972
Undertecknat med SMS

2024-03-22 14:38:20 (CET)

Petra Elina Ståhl, -

petra.stahl@hanko.fi
Undertecknat med e-legitimation (Finnish Trust Network)

2024-03-22 16:21:54 (CET)

Wickström Henrik Jan Anders, -

henrik.wickstrom@inga.fi
Undertecknat med e-legitimation (Mobiiivarmenne)

2024-03-22 15:07:22 (CET)

Nyman Paul Robert, -

robert.nyman@inga.fi
Undertecknat med e-legitimation (Mobiiivarmenne)

Undertecknandet intygas av Assently

Gemensamt utlåtande 22 3 2024

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster. Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

cf7df57a3b00a1f753c2e92e15271f222c0bbaab3e3315b886518a52ff41d2879692e4afc475289c76f8e51ce00436d63a4f985ccac188658e3cfe825ac7593d

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskreven underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Holiändargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.